

29.6.2022

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően
az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján
a globális adóügyi megállapodást aláíró nemzeti vétókról
(2022/2734(RSP))

**Kira Marie Peter-Hansen, Claude Gruffat, Ernest Urtasun, Rasmus
Andresen, Damien Carême**
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

**Az Európai Parlament állásfoglalása a globális adóügyi megállapodást aláíró nemzeti vétókról
(2022/2734(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) hatodik részének III. címére, valamint 113., 115. és 116. cikkére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 4. cikkének (3) bekezdésére és 20. cikkére,
- tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD)/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó átfogó keretrendszerének a gazdaság digitalizációjából fakadó adóügyi kihívások kezelését célzó kétpilléres megoldásról szóló nyilatkozatára, amelyhez 2021. november 4-ig 141-ből 137 tagország csatlakozott,
- tekintettel az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó átfogó keretrendszerének II. pillére szerinti, a hazai végrehajtásra vonatkozó szabályokra,
- tekintettel a multinacionális csoportokra az Unióban alkalmazandó globális minimum-adómértékről szóló tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2021)0823),
- tekintettel a multinacionális csoportokra az Unióban alkalmazandó globális minimum-adómértékről szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2022. május 19-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont „A globális minimumadó bevételi hatásai: országokénti becslések” című, 2021. október 25-i tanulmányára,
- tekintettel az „Úton a hatékonyabb és demokratikusabb uniós adópolitikai döntéshozatal felé” című, 2019. január 15-i bizottsági közleményre (COM(2019)0008),
- tekintettel a pénzügyi bűncselekményekről, az adókijátszásról és az adókikerülésről szóló, 2019. március 26-i állásfoglalására²,
- tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferencia következtetéseinek nyomon követésére vonatkozó álláspontjáról szóló, 2022. május 22-i állásfoglalására³,
- tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferencia eljárási szabályzatára, amelyet a

¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0216.

² HL C 108., 2021.3.26., 8. o.

³ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0141.

- vezető testület jóváhagyott és a többnyelvű digitális platformon közzétettek,
- tekintettel a Lengyel Gazdasági Intézet „Tax unfairness in the European Union: towards greater solidarity in fighting tax evasion” (Tisztességtelen adózás az Európai Unióban: nagyobb szolidaritás az adókijátszás elleni küzdelemben),
 - tekintettel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) „Multinacionális vállalatok adóztatása Európában” című, 2021. május 25-i tanulmányára,
 - tekintettel az IMF legutóbbi, a 2022. áprilisi *Fiscal Monitorban* szereplő becsléseire,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel 2021. október 8-én az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó átfogó keretrendszerének 140 tagjából 136 megállapodott a nemzetközi adórendszer reformjáról egy kétpilléres megoldás keretében, amelynek célja a gazdaság digitalizációjából eredő kihívások kezelése és a társasági adóval kapcsolatos verseny korlátozása egy 15%-os globális minimális adókulcs bevezetése révén;
- B. mivel a globális minimális adókulcsnak az említett kétpilléres reform keretében történő végrehajtásával az országok évente mintegy 150 milliárd USD új bevételre tehetnének szert⁴;
- C. mivel az IMF legutóbbi becslései szerint a minimumadó a kiegészítő adón keresztül 5,7%-kal, az adóverseny csökkenése révén pedig potenciálisan további 8,1%-kal növeli a globális társaságiadó-bevételeket;
- D. mivel egyedül az EU évente mintegy 64 milliárd euróval növelhetné társaságiadó-bevételét azáltal, hogy e globális megállapodás II. pillérével összhangban 15%-os minimális tényleges társaságiadó-kulcsot alkalmazna⁵;
- E. mivel az Unióban az adóügyekre különleges jogalkotási eljárás vonatkozik, és azokban a Tanács egyhangúlag határoz;
- F. mivel az Európai Parlament teljes mértékben elkötelezte magát az Európa jövőjéről szóló konferencia mellett;
- G. mivel a polgárok részvételéből származó, a konferencia végső következtetéseiben megfogalmazott javaslatokban azt kérik, hogy az Európai Unió demokratikusabbá, biztonságosabbá, hatékonyabbá, virágzóbbá, méltányosabbá, fenntarthatóbbá, cselekvőképesebbé és a világ befolyásosabb szereplőjévé váljon;
- H. mivel a jogalkotási javaslatok mellett intézményi reformokra is szükség van a polgárok

⁴ OECD, ‘International community strikes a ground-breaking tax deal for the digital age’ („A nemzetközi közösség áttörést jelentő adóegyezményt köt a digitális korra vonatkozóan”), 8 October 2021, <https://www.oecd.org/tax/international-community-strikes-a-ground-breaking-tax-deal-for-the-digital-age.htm>.

⁵ Az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont „A globális minimumadó bevételi hatásai: országonkénti becslések” című, 2021. október 25-i tanulmánya.

részvételi folyamatával kapcsolatos adóügyi ajánlások és elvárások teljesítése érdekében;

- I. mivel a mai nagyobb, modernebb és integráltabb EU-ban az adózás tisztán nemzeti megközelítése már nem működik, és az egyhangúság nem tekinthető sem célravezető, sem hatékony döntéshozatali módszernek;
- J. mivel valamennyi OECD- és G20-ország, köztük mind a 27 uniós tagállam támogatta és üdvözölte a nemzetközi adószabályok reformjáról szóló, 2021. októberi megállapodást;
- K. mivel e kötelezettségvállalás ellenére a Tanács Gazdasági és Pénzügyi (ECOFIN) formációjában háromszor kudarcot vallott a nemzetközi megállapodás II. pillérének fenntartására és végrehajtására irányuló uniós irányelv (a továbbiakban: a II. pillérről szóló irányelv) elfogadása, mivel nem sikerült egyhangúságot elérni;
- L. mivel Lengyelország, és legutóbb Magyarország a II. pillérről szóló irányelv Uniószerthe történő elfogadásának megakadályozása érdekében élt nemzeti vétójogával, annak ellenére, hogy a többi 26 tagállam az említett esetekben támogatta azt;
- M. mivel Magyarország annak ellenére, hogy az ECOFIN Tanács korábbi ülésein elfogadta az irányelv végrehajtását, a 2022. júniusi ECOFIN-ülésen vétóval élt, miután Lengyelország visszavonta a régóta fennálló vétóját;
- N. mivel a II. pillérről szóló irányelv uniós végrehajtásából származó állami bevételek különösen jelentősek lennének az ukrajnai háború, az infláció és annak költségvetési, gazdasági és társadalmi következményei, valamint annak szempontjából, hogy a klímasemlegességre való átállásra építve biztosítani lehessen a világjárványt követő gazdasági helyreállítást;
- O. mivel a Lengyelország és Magyarország által gyakorolt vétójog súlyosan rontotta az EU hitelességét, hírnevét és vezető szerepét a nemzetközi adózás terén;
- P. mivel az elmúlt évtizedekben számos kísérlet történt arra, hogy az Unióban minimális társaságiadó-kulcsot állapítsanak meg; mivel az IMF szerint Európában a tényleges minimumadó mérsékelné a nyereségátcsoportosítást és az adóversenyt;

Általános megfontolások

- 1. kijelenti, hogy a jelenleg létező nemzetközi adózási szabályok nagyrészt elavultak, és nem képesek kezelni a gazdaság fokozódó digitalizációját, továbbá hatékonyan visszaszorítani az adókijátszást és az adókikerülést; hangsúlyozza, hogy az OECD/G20 globális adóügyi megállapodásának elfogadása révén sürgősen meg kell reformálni ezeket a szabályokat annak érdekében, hogy a nemzetközi, az uniós és a nemzeti adórendszerek megfeleljenek a XXI. század új gazdasági, társadalmi és technológiai kihívásainak;
- 2. mély aggodalommal állapítja meg, hogy a fejlett gazdaságokban az elmúlt évtizedek során tartós negatív verseny alakult ki a társaságiadó-kulcsok tekintetében; kiemeli, hogy az EU-ban az átlagos társaságiadó-kulcs a 2000. évi 33,3%-ról 2020-ra 22,7%-ra

csökkenté⁶; megismétli, hogy a globális adóügyi megállapodás II. pillérével összhangban sürgősen meg kell határozni a társasági adó alsó határát a 15%-os minimális tényleges adókulcs bevezetése révén;

3. kiemeli, hogy a meglévő adószabályok, valamint a tagállamok és az Unión kívüli területek adóügyi szabályai közötti eltérések, valamint a nemzetközi együttműködés hiánya többek között lehetővé teszik a multinacionális vállalatok számára, hogy agresszív adótervezést folytassanak, ami jelentősen csökkenti tényleges adókulcsaikat; emlékeztet arra, hogy ez a helyzet a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k) is jelentős versenyhátrányba hozza, mivel sokkal magasabb tényleges adókulcsok szerinti adót fizetnek, mint a multinacionális vállalatok, ami elfogadhatatlan;
4. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nemzetközi ügyletek adókikerülésre és adókijátszásra való felhasználásából eredő veszteségek évente 170 milliárd eurótól fosztják meg az uniós tagállamokat⁷;
5. kiemeli a II. pillérről szóló irányelvvel kapcsolatban nemrégiben elfogadott álláspontját, amely a jogszabály 2023 januárjáig történő gyors végrehajtásra szólít fel;

A jelenlegi döntéshozatali folyamat

6. hangsúlyozza, hogy a Tanácsban az adópolitikával kapcsolatos egyhangú szavazás nem segíti elő a jelenlegi kihívások kezeléséhez szükséges változtatások bevezetését; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jelenlegi helyzet gyakran vezet késedelmekhez, nem megfelelő jogalkotáshoz, gyenge kompromisszumokhoz és az adózási szabályok mindenki javát szolgáló, Unió-szerte történő harmonizációjának elmaradásához;
7. mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a nemzeti vétók következetesen akadályozták az előrelépést az adózás számos fontos területén, aminek következtében a Tanácsban elakadnak az olyan javaslatok, mint a közös összevont társaságiadó-alapra (KÖTA) irányuló javaslat, a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelv felülvizsgálata⁸, a társasági adózásra vonatkozó magatartási kódex reformja, valamint jelenleg a II. pillérről szóló irányelv;
8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamok az adózás terén visszaéltek a nemzeti vétóval, illetve azzal fegyverként éltek és alkualapként használták fel annak érdekében, hogy az adózáson kívüli és ahhoz nem kapcsolódó területeken előnyökhöz jussanak, engedményeket szerezzenek és más öncélú érdekeket érvényesítsenek; hangsúlyozza, hogy e vétók létezése azzal fenyeget, hogy állandósulnak az olyan káros adózási gyakorlatok és társadalmi igazságtalanságok, amelyek aláássák az Unió hatékony működését és akadályozzák abban, hogy egyenlő versenyfeltételeket mozdítson elő és védje polgárai és a kkv-k mindenképp felett álló érdekeit;

⁶ Trading Economics, 'Euro area corporate tax rate' („Euroövezeti társaságiadó-kulcs”), <https://tradingeconomics.com/euro-area/corporate-tax-rate>.

⁷ Lengyel Gazdasági Intézet „Tax unfairness in the European Union: towards greater solidarity in fighting tax evasion” (Tisztességtelen adózás az Európai Unióban: nagyobb szolidaritás az adókijátszás elleni küzdelemben), 2020. január.

⁸ HL L 157., 2003.6.26., 49. o.

9. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU legyen az első olyan globális régió, amely végrehajtja az OECD/G20-ak globális adóügyi megállapodását annak érdekében, hogy más joghatóságokat is a példa gyors követésére ösztönözze;

A nemzeti vétők káros szerepe a II. pillérről szóló irányelv végrehajtásában

10. megállapítja, hogy az adózási kérdésekben a vétójog indokolatlanul nagy hatalmat ad a tagállamoknak, így az eljárással a méltányos adózás szempontjából vissza lehet élni, ami káros alkudozáshoz vezet; úgy véli, hogy ez különösen a II. pillérről szóló irányelvről folytatott tárgyalások során vált nyilvánvalóvá; elítéli és mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Lengyelország és Magyarország szégyenletes módon élt vétójogával; figyelmeztet arra, hogy ez a magatartás rövid időn belül egzisztenciális fenyegetést jelent az Európai Unióban a demokráciára nézve;
11. mélységes sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ECOFIN Tanács 2022. júniusi ülésén Lengyelország tekintetében jóváhagyták a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtására vonatkozó határozatot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Lengyelország az adóügyekben meglévő vétójogával élve nyomást gyakorolt a tagállamokra és a Bizottságra, hogy hagyják jóvá a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos tervét; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok és a Bizottság engedtek ennek a nyomásnak; úgy véli, hogy a lengyelországi igazságszolgáltatás közelmúltbeli reformja nem felel meg a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos terve első mérföldkövében meghatározott követelményeknek; megismétli a Parlament álláspontját, miszerint Lengyelország tervével kapcsolatban addig nem lehet a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos kifizetést teljesíteni, amíg az ország teljes mértékben meg nem felel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos követelményeinek⁹;
12. sürgeti Magyarországot, hogy haladéktalanul vessen véget annak, hogy értelmetlen módon ellenzi a globális adóügyi megállapodást a Tanácsban; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a méltányosabb adózásért folytatott küzdelemben képes egyetlen tagállam egy ilyen történelmi jelentőségű megállapodás végrehajtását és 26 másik tagállamot túszként fogva tartani; megjegyzi, hogy követeléseit nagyrészt figyelembe vették az OECD inkluzív kerete révén és az ECOFIN Tanács keretében; megjegyzi továbbá, hogy a Magyarország által felhozott érvek nincsenek összhangban a Tanácsban korábban képviselt álláspontokkal, különösen azzal, hogy az ECOFIN Tanács 2022. áprilisi ülésén támogatták a II. pillérre vonatkozó irányelvjavaslatot;
13. sürgeti a tagállamokat és a Tanácsot, hogy ne engedjenek Magyarország vétójogának, és ne bocsátkozzanak káros alkudozásba; felhívja a Tanácsot, hogy tartózkodjon a II. pillérről szóló irányelv jelentőségének további csökkentésétől;
14. ismételten felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy ne hagyják jóvá Magyarország nemzeti helyreállítási terveit mindaddig, amíg Magyarország nem teljesíti maradéktalanul az európai szemeszter valamennyi, a jogállamiság területére vonatkozó országspecifikus ajánlását, és amíg nem hajtja végre az Európai Unió Bíróságának és az

⁹ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

Emberi Jogok Európai Bíróságának valamennyi vonatkozó ítéletét;

15. tudomásul veszi, hogy a Bizottság 2022. április 27-én írásbeli értesítéssel végre megindította a Magyarországgal szembeni, a jogállamisági feltételrendszerről szóló rendelet szerinti hivatalos eljárást¹⁰; elvárja, hogy a Bizottság a lehető leghamarabb folytassa az előrelépést, és elvárja, hogy a Tanács politikai elkötelezettséget vállaljon az eljárás haladéktalan és kiemelt fontosságú sikeres lezárása érdekében;
16. emlékeztet arra, hogy az EUSZ 2. cikkében foglalt értékeknek való megfelelést biztosító eszközök nem válhatnak alku tárgyává; sürgeti a Tanácsot, hogy folytassa a Magyarországgal szemben az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján indított, folyamatban lévő eljárást, és elvárja, hogy a Bizottság határozottan álljon ki a jogállamisági feltételrendszerről szóló rendelet szerinti értesítéssel kapcsolatos értékelése mellett;
17. arra a következtetésre jut, hogy Lengyelország és Magyarország a II. pillérről szóló irányelv Tanácsban történt megvétózásával a jóhiszemű együttműködés hiányáról tett tanúbizonyságot, veszélyeztetve ezáltal az EUSZ 4. cikkének (3) bekezdésében foglalt uniós célkitűzések elérését;

Megerősített együttműködés mint rövid távú megoldás

18. felhívja a Tanácsban azokat a tagállamokat, amelyek elfogadták a legutóbbi kompromisszumos szöveget, hogy az EUSZ 20. cikkében meghatározott „megerősített együttműködési” eljárás keretében hajtsák végre a II. pillérről szóló irányelvet; úgy véli, hogy a „megerősített együttműködés” lenne az előnyben részesített és leggyorsabb megoldás, amennyiben az elkövetkező napok vagy hetek során nem sikerülne egyhangúlag megegyezni; megjegyzi, hogy a II. pillér mechanizmusai úgy működnek, hogy amennyiben egy ország nem hajtja végre a szabályokat, nem jut versenyelőnyhöz – hanem épp az ellenkezője történik;
19. emlékeztet arra, hogy a II. pillérről szóló irányelv tagállami szintű egyoldalú végrehajtása nem állhat ellentmondásban a Bíróság ítélkezési gyakorlatával, mivel a Bizottság a szükséges összehangolás biztosítása érdekében módosításokat javasolt az OECD II. pillérről vonatkozó modellszabályaihoz; támogatja és ösztönzi a II. pillérről szóló irányelv valamennyi tagállam általi egyoldalú végrehajtását, amennyiben az ECOFIN Tanács továbbra sem jut megállapodásra;

Intézkedésekre és reformterületekre vonatkozó ajánlások

20. támogatja a Bizottság „Úton a hatékonyabb és demokratikusabb uniós adópolitikai döntéshozatal felé” című, 2019. évi közleményében foglalt értékelést, amely szerint adóügyi kérdésekben el kell mozdulni az egyhangú döntéshozataltól; úgy véli különösen, hogy az Európai Parlament bevonása javítaná az adózással kapcsolatos döntéshozatalt; arra a következtetésre jut, hogy a rendes jogalkotási eljárás keretében a minősített többségi szavazásra való áttérés hatékonyabb, relevánsabb és ambiciózusabb

¹⁰ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

eredményekhez vezet az uniós adópolitika tekintetében;

21. üdvözlí az Európa jövőjéről szóló konferencia végeredményéről szóló jelentésben szereplő, az adó- és adópolitikára vonatkozó javaslatokat, különösen az adókijátság és adókikerülés megelőzése érdekében a tagállamok adópolitikáinak harmonizálásáról és koordinálásáról szóló 16. javaslat (1) bekezdését, az EU-n belüli adóparadicsomok felszámolását, valamint a külföldre történő kiszervezések elleni fellépést, többek között annak biztosítása révén, hogy az adóügyekben a Tanácsban minősített többséggel lehessen határozni; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében reformálják meg az adópolitikákra vonatkozó döntéshozatali folyamatot;
22. emlékeztet a Szerzödések felülvizsgálatát szolgáló konvent létrehozására irányuló felhívásról szóló, 2022. június 9-i állásfoglalására¹¹; elvárja, hogy az Európai Tanács a Szerzödések felülvizsgálatát szolgáló konventet hívjon össze, és javasolja, hogy a Szerződés alábbi cikkét a következöképpen módosítsák:

Az EUMSZ 113. cikke

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően rendelkezéseket fogadhat el a vállalatokra, vállalkozásokra és magánszemélyekre kivetett forgalmi adók, jövedéki adók, a közvetlen és közvetett adók egyéb formáira vonatkozó jogszabályok olyan mértékű harmonizálására, amennyire az ilyen harmonizáció a belső piac létrehozásához, működéséhez, és a verseny torzulásának elkerüléséhez szükséges;

23. hangsúlyozza, hogy minden forgatókönyvnek napirenden kell maradnia, és nem csupán annak a példátlan lépésnek, hogy egy áthidaló klauzula alkalmazásával adóügyi kérdésekben az egyhangúságról a minősített többségi szavazásra térjenek át;
24. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő új javaslatot arra vonatkozóan, hogy számos adózási területen térjenek át az egyhangúságról a minősített többségi szavazásra, különösen akkor, ha ez a belső piac megfelelő működésének biztosításához, az adócsalás, adókikerülés és adókijátság elleni küzdelemhez, a környezetünk védelmével kapcsolatos adóügyi intézkedések végrehajtásához, valamint az európai zöld megállapodás keretében 2050-re kitűzött uniós klímasemlegességi cél eléréséhez szükséges; a fentiek fényében sürgeti a tagállamokat, hogy az e területeken történő szavazáskor támogassák az egyhangúságról a minősített többségi szavazásra való áttérést; e tekintetben emlékeztet Ursula von der Leyen bizottsági elnökjelöltként előterjesztett programjára, amelyben kötelezettséget vállalt arra, hogy élni fog „a Szerzödések azon rendelkezéseivel, amelyek lehetővé teszik az adózással kapcsolatos javaslatok együttdöntéssel történő elfogadását és a Tanácsban a minősített többségi szavazással történő döntéshozatalt”; emlékeztet továbbá Jean-Claude Juncker, a Bizottság volt elnökének az Unió helyzetéről szóló, 2018. évi beszédére, amelyben adóügyi kérdésekben a minősített többségi szavazás rendszerét szorgalmazta;

¹¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0244.

25. kéri a Bizottságot, hogy jelenlegi megbízatása során alkalmazza az EUMSZ 116. cikkében meghatározott eljárást olyan esetekben, amikor megállapítja, hogy a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései közötti különbségek torzítják a belső piaci verseny feltételeit, és az adópolitika egyes területein tekintsen el az egyhangúsági követelménytől;
26. felhívja a Bizottságot, hogy eközben vizsgálja meg egy olyan mechanizmus létrehozásának lehetőségét, amely a megerősített együttműködést alapértelmezett módszerként alkalmazza azokban az esetekben, amikor három vagy kevesebb tagállam akadályozza olyan adóintézkedések végrehajtását, melyek célja a belső piac megfelelő működésének biztosítása, az adócsalás, adókikerülés és adókijátszás elleni küzdelem, valamint a környezet védelme;
 - o
 - o o
27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.